

Καθηγητής, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Πρόεδρος, Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ)
Πρόεδρος, European Institute of Innovation and Technology (EIT)

Νεκτάριος Ταβερναφόρακης

Επιστημονικός & Συνεδριακός Τουρισμός στην Κρήτη

Καλημέρα και από μένα θέλω να ευχαριστήσω τον Κώστα και την οργανωτική επιτροπή της ημερίδας σήμερα για την ιδιαίτερα τιμητική πρόσκληση, είναι μεγάλη χαρά να είμαι μαζί σας. Δεν μπόρεσα να είμαι στην προηγούμενη διοργάνωση που έγινε στο Ρέθυμνο, γιατί εκείνη την ώρα αποκλειστήκαμε στον ΒΟΑΚ (Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης) λόγω της πλημμύρας που έγινε και δεν μπόρεσα να είμαι, αλλά είναι μεγάλη χαρά που φέτος τουλάχιστον γίνεται στο Ηράκλειο και δεν έχουμε τέτοιους κινδύνους.

Θα σας μιλήσω εκ μέρους του Ιδρύματος Τεχνολογίας Έρευνας (ΙΤΕ). Το οποίο όπως ξέρετε, είναι ένα ερευνητικό ίδρυμα της χώρας. Μάλιστα, είναι το μεγαλύτερο ερευνητικό ίδρυμα που διαθέτει η Ελλάδα. Οι δομές του εξαπλώνονται σε όλη την επικράτεια. Πέντε από τα δέκα ινστιτούτα του ΙΤΕ βρίσκονται εδώ στο Ηράκλειο ένα ινστιτούτο το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών στο Ρέθυμνο και το Ινστιτούτο Γεωενέργειας στα Χανιά.

Αλλά υπάρχουν ινστιτούτα του ΙΤΕ και δομές εκτός Κρήτης, στην Πάτρα, στα Γιάννενα, στη Θεσσαλονίκη, στο Βόλο, στην Αθήνα βέβαια. Καθώς πρόκειται για ένα ίδρυμα που πραγματικά αγκαλιάζει όλη τη χώρα.

Είναι το μεγαλύτερο ερευνητικό ίδρυμα, όπως σας είπα και σε διεθνείς αξιολογήσεις που έχουν γίνει είναι το πρώτο σε ότι αφορά την ανταγωνιστικότητά του ανάμεσα σε όλα τα ερευνητικά ιδρύματα της Ελλάδας.

Ποια είναι τώρα η σχέση του ιδρύματος με τη σημερινή ημερίδα και γιατί βρίσκομαι εδώ, εκτός από το να σας παρουσιάσω βέβαια το ίδρυμα για όσους από εσάς δεν το γνωρίζετε.

Η σχέση είναι ότι βεβαίως το ΙΤΕ είναι ένα ερευνητικό ίδρυμα, αλλά αυτό που θέλουμε μία

από τις επιδιώξεις που έχουμε είναι να συνδέσουμε την έρευνα με την κοινωνία και τον πολιτισμό. Θέλουμε δηλαδή να κάνουμε σαφή την αξία της έρευνας στο σύνολο των ανθρώπων στο σύνολο των πολιτών της χώρας και να την συνδέσουμε βέβαια με τον πολύ πλούσιο πολιτισμό που διαθέτει η χώρα μας. Για αυτό το λόγο το ΙΤΕ έχει αναλάβει μια σειρά από πρωτοβουλίες προς την κατεύθυνση και εδώ ακριβώς έρχεται η σχέση με την σημερινή ημερίδα.

Το ΙΤΕ λοιπόν, καταρχήν συμβάλλει στην περιφερειακή ανάπτυξη και βέβαια σε ένα υψηλό επίπεδο φορά για παράδειγμα τον **συνεδριακό τουρισμό** (εδώ σας δίνω κάποια στοιχεία μόνο για να δείτε τη συνεισφορά του Ιδρύματος). Έχουμε λοιπόν προώθηση του συνεδριακού τουρισμού. Υπολογίζουμε ότι πάνω από 35.000 διανυκτερεύσεις κατ'έτος έχουμε εξαιτίας δραστηριοτήτων του Ιδρύματος, δηλαδή διοργάνωσης συνεδρίων ημερίδων, όπου προσκαλούνται επισκέπτες από το εξωτερικό, καθηγητές, επιστήμονες από όλο τον κόσμο.

Και βέβαια δημιουργούνται θέση εργασίας υψηλών δεξιοτήτων, για παράδειγμα, εδώ στο Ηράκλειο, στο ΙΤΕ πάνω από 1.000 ή μέσω των δραστηριοτήτων του σε όλα τα ινστιτούτα που υπάρχουν σε όλη την Ελλάδα πάνω από 2.000 θέσεις. Και μιλάμε για θέσεις επιστημόνων που αν δεν τους είχε δοθεί αυτή η διέξοδος, θα έφευγαν στο εξωτερικό. Θα είχαμε δηλαδή brain drain όπως λέμε. Συμμετέχουμε επίσης στην διαμόρφωση της πολιτικής έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας. Είμαστε αρωγοί στην **εφαρμογή στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης** και υπάρχει βέβαια και η άμεση ενίσχυση της αγοράς της τοπικής αγοράς της Κρήτης, γιατί δραστηριοποιούνται τα ιδρύματα, τα ινστιτούτα του ΙΤΕ είτε εδώ στο Ηράκλειο, στα Χανιά, στο Ρέθυμνο και βέβαια απασχολούν την τοπική αγορά. Υπάρχει αυτή η σημαντική ένεση πάνω από 5 εκατομμύρια ευρώ κατ'έτος επενδύονται στην τοπική οικονομία του νησιού.

Έχουμε βέβαια και **εκπαιδευτικό τουρισμό**, όχι μόνο από την Κρήτη, αλλά έρχονται μαθητές και εκτός Κρήτης με πάνω από 2.000 μαθητές μας επισκέπτονται ετησίως. Όπως ίσως γνωρίζετε, διοργανώνει το ΙΤΕ τη βραδιά ερευνητή την τελευταία Παρασκευή του Σεπτεμβρίου κάθε χρόνο. Είναι πανευρωπαϊκός θεσμός και γίνεται στις πόλεις που φιλοξενούν ερευνητικά ιδρύματα, πανεπιστήμια και τέλος, βέβαια και θα σας πω μερικά πράγματα στη συνέχεια γι' αυτό αναπτύσσουμε και δραστηριότητες που έχουν να κάνουν με τον **ιατρικό τουρισμό**. Στην ουσία με την ανάπτυξη υποδομών, αλλά επίσης και εργαλείων που μπορούν να χρησιμοποιη-

ηθούν από νοσοκομεία, υγειονομικές μονάδες για να παρέχουν υπηρεσίες σε επισκέπτες τουρίστες που έρχονται στο νησί.

Γιατί να θέλουμε όμως να αναπτύξουμε τέτοιου είδους δραστηριότητες ως ερευνητικό Ίδρυμα και ειδικά στην Κρήτη; Θεωρώ ότι εδώ στην Κρήτη έχουμε το ιδανικό οικοσύστημα για να το κάνουμε αυτό.

Θα ξεκινήσω από το ότι η Κρήτη φιλοξενεί αυτή τη στιγμή κορυφαία ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας. Όπως γνωρίζετε, 3 πανεπιστήμια πλέον διαθέτει το νησί, Το Πανεπιστήμιο Κρήτης, το Πολυτεχνείο Κρήτης το ΕΛΜΕΠΑ, επίσης ερευνητικά ιδρύματα, κορυφαία όπως το ΙΤΕ το ΕΛΚΕΘΕ το ΜΑΙΧ, το ΕΛΓΟ Δήμητρα και άλλα.

Και βέβαια, μια σειρά από υποδομές οι οποίες μπορούν να υποστηρίξουν τέτοιου είδους δραστηριότητες, οπότε έχει διαμορφωθεί στην Κρήτη ένα εξαιρετικό οικοσύστημα για να αναπτυχθεί περισσότερο ο **επιστημονικός τουρισμός** ή ο τουρισμός που έχει να κάνει με την επιστήμη. Και εκεί βέβαια σχέση έχει και ο ιατρικός τουρισμός. Αυτό λοιπόν που θέλουμε και επιδιώκουμε στα επόμενα χρόνια να δημιουργήσουμε είναι στην ουσία ένα κέντρο, μία υποδομή, η οποία θα μπορεί να εξυπηρετεί ή να παρέχει υπηρεσίες σε αυτό που λέμε ψηφιακούς νομάδες.

Στην ουσία η Κρήτη να γίνει προορισμός να γίνει **σημείο προσέλκυσης επιστημόνων** από όλο τον κόσμο που θα μπορούν να εργάζονται στην Κρήτη να είναι εδώ με φυσική παρουσία, αλλά να απασχολούνται από εταιρείες που έχουν τη βάση τους σε όλο τον κόσμο. Έτσι λοιπόν να αναπτύξουμε υποδομές υποστήριξης της κοινωνικής δραστηριότητας, υποδομές φιλοξενίας, υποστήριξης της επαγγελματικής τους δραστηριότητας, την αλληλεπίδραση βέβαια και την πρόσβαση σε ερευνητικές υποδομές που χρειάζονται αυτοί οι άνθρωποι. Για αυτό το λόγο και πρέπει να γίνει στο πλαίσιο ενός ερευνητικού ιδρύματος κάτι τέτοιο. Να δώσουμε ευκαιρίες συνεργασίας και ώσμωσης, ειδικά με την τοπική επιστημονική κοινωνία, έτσι ώστε να επωφεληθεί και η χώρα από την παρουσία τέτοιων ανθρώπων και βέβαια να τους δώσουμε πρόσβαση σε αυτό το οικοσύστημα που περιγράφηκε πριν που διαθέτει η Κρήτη και νομίζω είναι η μοναδική περιφέρεια της χώρας που πραγματικά σε υπερθετικό βαθμό διαθέτει αυτά τα συγκριτικά πλεονέκτημα.

Πιο συγκεκριμένα λοιπόν, για να σας δώσω περισσότερες λεπτομέρειες, ήδη έχει εξασφαλιστεί χρηματοδότηση πάνω από 55 εκατομμύρια ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης, ειδικά για τη δημιουργία

Παρουσίαση

Video

τέτοιων υποδομών. Εδώ στο Ηράκλειο προβλέπεται η κατασκευή 4 κτηρίων αυτόνομων κτηρίων, στο Ρέθυμνο η επέκταση του των κτιριακών εγκαταστάσεων του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών αλλά και του Αστεροσκοπείου Σκίνακα, που αποτελεί, όπως ίσως γνωρίζετε, ένα δημοφιλή προορισμό, για μαθητές αλλά και για επισκέπτες στο νησί και στα Χανιά στη Δυτική Κρήτη, θα έχουμε την κατασκευή κτηρίων που έχουν να κάνουν με τη δραστηριότητα του Ινστιτούτου Γεωενέργειας αλλά και την ανάπτυξη υποδομών τεχνολογικού πάρκου. και βέβαια και αλλού στην Ελλάδα, καθώς πρόκειται για ένα πολύ μεγάλο πρόγραμμα, το οποίο θα υλοποιηθεί στην επόμενη διετία, το αργότερο, γιατί αυτό είναι το πλαίσιο, το ασφικτικό πλαίσιο βέβαια του Ταμείου Ανάκαμψης, που όπως γνωρίζετε πρέπει να ολοκληρωθούν τα έργα του, μέχρι το τέλος του 2025.

Επίσης, εκτός βέβαια από τα κτιριακά έχουμε αναπτύξει και άλλες υποδομές παροχής υπηρεσιών υψηλής στάθμης που έχουν να κάνουν με την μεταφορά τεχνολογίας, δηλαδή με την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας προς όφελος της οικονομίας και του τουρισμού. Σήμερα θα σας μιλήσει ο Κώστας Βαβέκης, ο διευθυντής του Δικτύου ΠΡΑΞΗ.

Απλά εγώ να αναφέρω ότι το **Δίκτυο ΠΡΑΞΗ** που είναι ουσιαστικά η δομή διαμεσολάβησης μεταφοράς τεχνολογίας του ΙΤΕ πλέον έχει απλώσει τις δραστηριότητες της σε όλη τη χώρα και αποτελεί εθνική δομή. Μάλιστα συντονίζει, πάνω 10 φορείς μεταξύ αυτών πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα της χώρας, σε ένα δίκτυο που αναδεικνύει και προωθεί την **ερευνητική καινοτομία**, το **Δίκτυο «GNQSI»** θα σας θα ακούσετε περισσότερα από τον Κώστα στη συνέχεια.

Αυτό είναι ένα παράδειγμα του πώς μπορούμε πραγματικά να βοηθήσουμε να συνδράμουμε και εμείς σε αυτή την προσπάθεια που γίνεται η χώρα μας να γίνει εκτός από τουριστικός προορισμός και **επιστημονικός προορισμός**.

Και βέβαια έχουμε αναπτύξει και μια σειρά από άλλες συνοδές δραστηριότητες που ίσως έχετε ήδη ακούσει και γνωρίζετε για το **εργαστήριο αρχαίου DNA**. Γιατί το αναφέρω; Γιατί είναι το πρώτο στο είδος του που δημιουργήθηκε στην Ελλάδα και μάλιστα στην Ανατολική Μεσόγειο, παρέχει υπηρεσίες όχι μόνο στη χώρα μας αλλά και σε γειτονικές χώρες και λειτουργεί με στόχο την ανάδειξη του πολιτισμού και της ιστορίας μας.

Στην ουσία αναλύοντας βιολογικό υλικό από ανασκαφές, μπορούμε να ανοίξουμε ένα νέο παράθυρο στην ιστορία μας. Να δούμε πώς ήταν οι άνθρωποι μιας άλλης εποχής, η χλωρίδα, η πανί-

δα, ποιες ασθένειες ταλάνιζαν, τους ανθρώπους σε ιστορικούς και προϊστορικούς χρόνους και έτσι να εμπλουτίσουμε το τουριστικό μας προϊόν, τον πολιτιστικό μας προϊόν, αυτό που έχουμε πλέον με τέτοιου είδους εργαλεία υψηλής τεχνολογίας.

Σε ότι αφορά τον **ιατρικό τουρισμό** και αυτό νομίζω έχει σημασία γιατί πέρα από την ανάδειξη και την υποστήριξη του ιατρικού τουρισμού, επίσης, σκοπός μας είναι να παρέχουμε υψηλής στάθμης υπηρεσίες και στους πολίτες και στους Έλληνες, στους κατοίκους του Ηρακλείου για παράδειγμα, αλλά και όλης της Κρήτης.

Έχουμε λοιπόν αναπτύξει ένα κόμβο **ιατρικής ακριβείας**. Ήταν ο πρώτος που λειτούργησε στη χώρα σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κρήτης την Ιατρική Σχολή και τα ινστιτούτα του ΙΤΕ, έτσι ώστε να παρέχουμε καινοτόμες υπηρεσίες που πραγματικά μπορούν να σώσουν ζωές. Να κάνουν τη διαφορά ανάμεσα στο να ζήσει ή να πεθάνει ένας ασθενής. Μιλάμε για αναλύσεις που μπορούν να ενημερώσουν το γιατρό. Για παράδειγμα, το θεράποντα ιατρό ενός καρκινοπαθή για το ποια είναι η πιο αποτελεσματική θεραπεία, το πιο αποτελεσματικό φάρμακο για να πάρει ο συγκεκριμένος ασθενής έτσι ώστε να αντιμετωπιστεί ο καρκίνος που έχει αυτός ο συγκεκριμένος ασθενής. Έτσι λοιπόν, μιλάμε για εξατομικευμένη ιατρική. Έχουν γίνει ήδη χιλιάδες αναλύσεις δειγμάτων όχι μόνο από την Κρήτη, αλλά και από όλη τη Νότια Ελλάδα που εξυπηρετεί το κέντρο αυτό (όπως βλέπετε), σε καινούργιες σύγχρονες εγκαταστάσεις του Ιδρύματος και πραγματικά το fit back που παίρνουμε από την ιατρική κοινότητα είναι ότι σε πολλές περιπτώσεις τέτοιου είδους αναλύσεις κάνουν τη διαφορά ανάμεσα στη ζωή και στο θάνατο.

Και τέλος ίσως έχετε ακούσει, το γνωρίζετε, μια από τις δραστηριότητες που θέλουμε να κάνουμε για να αναδείξουμε και την πόλη του Ηρακλείου περισσότερο, αλλά επίσης για να δημιουργήσουμε ένα σημείο αναφοράς για την έρευνα στην καρδιά της πόλης, το ΙΤΕ, έχει εξασφαλίσει ένα ιστορικό ακίνητο στο Ηράκλειο, το πρώην Γαλλικό Ινστιτούτο, το οποίο είμαι σίγουρος ότι όλοι το ξέρετε, έχει μάλιστα χαρακτηριστεί ως έργο τέχνης με ΦΕΚ, είναι πλέον στην κατοχή του Ιδρύματος στην ιδιοκτησία του Ιδρύματος και θα αναδειχθεί στους επόμενους μήνες. Τώρα είναι σε διαδικασία ανακαίνισης, θα χρησιμοποιηθεί για τις δραστηριότητες των Πανεπιστημιακών Εκδόσεων, αλλά επίσης και ως χώρος για την διοργάνωση ημερίδων σεμιναρίων, ομιλιών και ως Μουσείο Τεχνολογίας ως μουσείο έκθεσης επιτευγμάτων του Ιδρύματος.

Είναι μια παρέμβαση στην καρδιά της πόλης,

θα είναι επισκέψιμο ελεύθερα από όλους του τους κατοίκους του της πόλης, αλλά και τους επισκέπτες και τους τουρίστες μας που θα έρχονται να επισκεφθούν την πόλη. Θα είναι δηλαδή θεωρώ και ελπίζω ότι θα το αναδείξουμε κατάλληλα, έτσι ώστε να αποτελέσει σημείο αναφοράς για την πόλη του Ηρακλείου.

Και μέσα από όλες αυτές τις δραστηριότητες βέβαια θεωρώ ότι θα έχουμε πολύ σημαντικές συνέπειες, ο αντίκτυπος δηλαδή και στην τοπική κοινωνία και στην τοπική οικονομία θα είναι πολύ σημαντικός, αλλά επίσης θα βελτιώσει και θα αναδείξει ακόμα περισσότερο και το προϊόν που έχουμε να προσφέρουμε στους επισκέπτες μας από το εξωτερικό.

Επίσης με την δημιουργία βέβαια νέων θέσεων εργασίας υψηλής εξειδίκευσης αλλά και με την προσέλκυση επιστημόνων, οι οποίοι θα μπορούν να έρχονται εδώ στην Κρήτη να δραστηριοποιούνται, να μένουν εδώ, να συνεισφέρουν στην τοπική κοινωνία και οικονομία, αλλά να τους παρέχονται και όλες εκείνες τις δυνατότητες που θέλουν γιατί

είναι απαιτητικό κοινό και πρέπει να έχουμε τέτοιου είδους υψηλής στάθμης υπηρεσίες.

Έτσι πιστεύω ότι τελικά θα αναδείξουμε την Κρήτη, εκτός από κέντρο Πολιτισμού και Τεχνών που ήδη βέβαια είναι, ως **κέντρο επιστημονικής ανταλλαγής και καινοτομίας**. Αυτό είναι η φιλοδοξία μας, αυτό θέλουμε να κάνουμε μέσω των δραστηριοτήτων αυτών και ελπίζω ότι στα επόμενα χρόνια, θα τα έχουμε καταφέρει όλα αυτά που σας είπα να έχουμε υλοποιηθεί.

Μάλιστα το κτίριο που ανέφερα στο κέντρο της πόλης ελπίζουμε ότι θα το εγκαινιάσουμε μέσα στους επόμενους μήνες στο πλαίσιο και της του εορτασμού των 40 ετών από την ίδρυση του ΙΤΕ, που όπως ξέρετε φέτος γιορτάζουμε.

Ελπίζω λοιπόν ότι είτε στο τέλος της χρονιάς, το Δεκέμβρη είτε αρχές τους πρώτους μήνες της επόμενης χρονιάς, θα έχουμε την ευκαιρία να σας προσκαλέσουμε όλους, στα εγκαίνια του κτιρίου αυτού, στο Ηράκλειο.

Θα κλείσω και να σας ευχαριστήσω βέβαια για την πρόσκληση.

